

# Rapport vastgoedfraude ondermaats

Voorstel om verschoningsrecht van advocaat en notaris in te perken is buitengewoon mager onderbouwd

**Cees van Bavel  
en Dian Brouwer**

**H**et in eerste instantie 'geheime' rapport van het Financieel Expertise Centrum (FEC), waarin de fraudegevoeligheid van de vastgoedwereld zou zijn geanalyseerd, stelt teleur. De conclusies zijn onvoldoende gefundeerd en de onderbouwing voor het voorstel om het verschoningsrecht voor advocaten en notarissen deels af te schaffen is buitengewoon mager.

'Aanpak vastgoedfraude faalt', was de kop in het FD van 21 juli. De betrokkenheid bij fraude van onder meer banken, advocaten, accountants en notarissen zou 'niet meer als incidenteel' afgedaan kunnen worden. De misstanden zouden zodanig zijn dat het verschoningsrecht van advocaten en notarissen moet worden afge-

schaft waar het hun financiële administratie betreft. Gisteren werd bericht dat de Nederlandsche Bank het geheime rapport alsnog publiceerde. Uiteraard hebben wij, professioneel geïnteresseerd in fraude, dat rapport onmiddellijk met rode oortjes gelezen. Dat stelde aanmerkelijk teleur.

Het FEC-onderzoek bestond uit het doornemen van de dossiers van zes al wat oudere strafrechtelijke opsporingsonderzoeken. De meeste waren nog niet door een rechter beoordeeld. Dit maakt het trekken van conclusies natuurlijk altijd een hachelijke zaak. Voorts was in deze strafrechtelijke onderzoeken geen expliciete aandacht besteed aan de bij die zaken betrokken financiële en overige zakelijke dienstverleners. Dat maakt de bruikbaarheid van die dossiers natuurlijk nog weer geringer, waar het aankomt op het trekken van conclusies over het gedrag van za-

kelijke dienstverleners als advocaten en notarissen.

Het zal niet verbazen dat de onderbouwing voor het voorstel om het verschoningsrecht van advocaten en notarissen gedeeltelijk af te schaffen buitengewoon mager is onderbouwd. Wij citeren de volledige onderbouwing uit het rapport: 'Omdat uit de onderzoeken is gebleken dat de beroepsgroepen hiervan misbruik kunnen maken of kunnen laten maken.'

Dit argument kan evengoed worden gebruikt voor politieagenten en hun dienstwapens, voor journalisten en hun typemachi-

nes. Van beide beroepsgroepen is immers ook gebleken dat zij van de genoemde voorwerpen misbruik kunnen maken of kunnen laten maken. Serieus te nemen is zo'n argumentatie in elk geval niet. Dat klemmt temeer, nu ook de andere aanbevelingen van de FEC op dit argumentatieve drijfzand zijn gebaseerd.

Het rapport bevat daarbij geen enkele analyse van de effectiviteit van de voorgestelde maatregelen. De FEC zou veel van haar voorstellen achterwege hebben gelaten, indien zij wel denkkracht had besteed aan de vraag of deze maatregelen het de fraudeur of de witwasser werkelijk moeilijker zouden maken om het door hen gewenste doel te bereiken. Het antwoord is ontkennend: met een paar simpele tussenstappen kan de fraudeur of de witwasser met evenveel gemak het door hem gewenste resultaat bereiken. En dat ondanks een

afgebroken verschoningsrecht en ondanks de voorgestelde aanvullende registratieverplichtingen. Een wezenlijke oplossing bieden de voorstellen niet.

Al met al is het een rammelend rapport, dat overigens wel past in de reeks van zo nu en dan door 'de autoriteiten' gepleegde aanvallen op het verschoningsrecht van advocaten en notarissen.

Vroeger kon de witwasser in spe op de website van de Financial Action Task Force van de OESO lezen hoe en waar hij het best kon witwassen. Die informatie is al jaren van de website verdwenen, wellicht uit angst voor uitlokking. Het FEC-rapport verdiende het om andere, bovengenoemde redenen niet gepubliceerd te worden.

**Mr. C.J. Van Bavel en dr. mr. D.V.A. Brouwer zijn financieel strafrechtadvocaat bij CMS-Derks Star Busmann.**

**Het rapport bevat  
geen enkele analyse  
van de effectiviteit  
van de voorgestelde  
maatregelen**